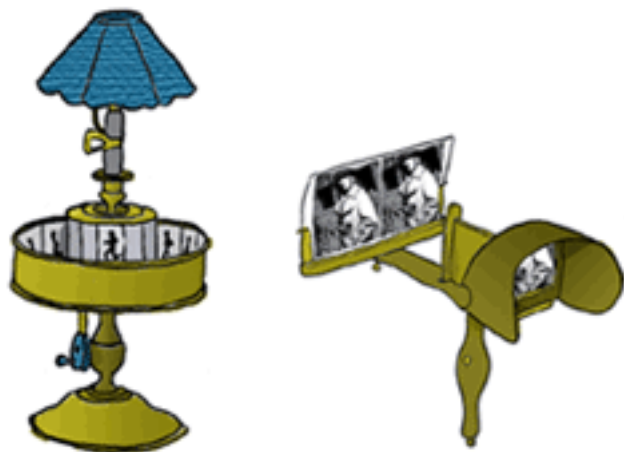

4. Varhaisia katselulaitteita

Laterna magicaa muistuttavia katselulaitteita kehiteltiin useita. Monessa kuva ei liikkunut, mutta esimerkiksi praksinoskoopissa yritettiin synnyttää liikkeen vaikutelma. Praksinoskoopin lieriön reunaa kiertää kuvanauha, jonka kuvat katsoja näkee keskusosaa kiertävien pelien kautta. Monissa muissakin liikeleluissa liikkeen illuusio synnytettiin esittämällä muutamaa kuvaa nopeassa jaksossa. Kolmiulotteinen vaikutelma taas syntyi 1800-luvulla käytössä olleessa stereoskooppilaitteessa. Katsoja näki kaksi hieman toisistaan poikkeavaa kuvaa, jolloin kuva näytti kolmiulotteiselta. 1900-luvulla vastaava laite tuoteistettiin ja sitä myytiin nimellä ViewMaster.

tehtävä: Katsottavaa ja pohdittavaa

Kysykää, olisiko kenelläkään kotona vanha ViewMaster-katselulaite ja kuvakiekkaja. Katselkaa niille tallennettuja kuvia ja tarinoita. Pohtikaa, millä tavalla tarinan katsominen yksin muuttaa katselukokemusta. Kumpi on mukavampaa, yksin vai yhdessä katsominen?

Jos käytössänne on praksinoskooppi tai muu liikelelu, tehkää sille lyhyitä "elokuvia". Millaisen tarinan voi kertoa, kun käytettävissä on vain muutama kuva?

Kuvassa on varhaisia katselulaitteita, jotka olivat eräänlaisia elokuvan esimuotoja Vasemmalla praksinoskooppi ja oikealla stereoskooppilaitte